

Participatie en communicatieplan WBP 2028- 2033

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Participatie en communicatieplan WBP 2028-2033

datum 27 maart 2026

versie 1.0

status Definitief

zaaknr. 2025-Z12073

documentnr. WLDOC-269229021-600

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Waar gaat het over?	4
1.2.1	Plangebied	5
1.3	Samen in het gebied	5
1.3.1	De gebieden	5
2	De betekenis van participatie	7
2.1	Doel	7
2.2	Kaders en randvoorwaarden	7
2.3	Stakeholders en doelgroepen	7
2.4	De aanpak	8
2.5	Planning participatieproces	9
3	De vorm van participatie	9
3.1	Niveaus van participatie	9
3.2	Werkvormen en methodes	10
4	Resultaten en verankering	11
4.1	Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	11
5	Communicatie	11
5.1	Communicatiestrategie	11
5.2	Communicatieboodschap	12
5.3	Communicatiemomenten	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Waterschap Limburg (WL) stelt een nieuwe Waterbeheerprogramma (WBP) op. Voor het nieuwe Waterbeheerprogramma willen we samen met onze omgeving bepalen welke keuzes we maken voor de wateropgaven van de komende jaren.

Het waterbeheerprogramma geeft antwoord op de vraag: Hoe geeft het waterschap in de periode 2028-2033 invulling aan deze wateropgaven?

De maatschappelijke uitdagingen rond water nemen toe: extremere neerslag, langere droogteperioden en een groeiende druk op ruimte en natuur vragen om andere manieren van werken. Deze opgaven kunnen we niet alleen oppakken. Daarom betrekken we inwoners, agrariërs, natuurorganisaties, bedrijven, gemeenten en andere partners actief bij de totstandkoming van dit plan. Samen willen we een beweging maken naar een nieuwe manier van leven met water in Limburg. Onze wettelijke taken blijven hetzelfde, maar de opgaves die hieruit voortkomen zijn niet altijd hetzelfde in te vullen dan we altijd hebben gedaan. De opgave groeit door klimaatverandering, nieuwe regels en de introductie van nieuwe stoffen. We zullen in beweging moeten komen, niet alles kan altijd overal. We hebben als waterschap doelen die we niet alleen kunnen realiseren, soms zijn we ook afhankelijk van anderen. Daarvoor is dit het moment om in gesprek te gaan.

Met dit participatieplan beschrijven we hoe we het gesprek met onze omgeving organiseren, wie we daarbij betrekken, wanneer we dat doen en op welke manier de inbreng wordt verwerkt. Ons doel is een transparant, zorgvuldig en gezamenlijk proces dat leidt tot een waterbeheerprogramma waarin de kennis, belangen en ervaringen van onze partners goed zijn meegenomen.

We nodigen iedereen uit om mee te denken, mee te praten en – waar mogelijk – mee te doen. Zo bouwen we aan een waterbeheerprogramma dat stevig staat voor de periode 2028–2033 en waarin we samen de beweging maken die nodig is voor een toekomstbestendig watersysteem.

1.2 Waar gaat het over?

Het waterbeheerprogramma beschrijft hoe het waterschap de komende jaren omgaat met de opgaves rondom waterveiligheid, waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid in Limburg. Waterschap Limburg stelt het waterbeheerprogramma op voor de periode 2028-2033. Dit participatieplan beschrijft hoe we de omgeving betrekken bij de totstandkoming van het Waterbeheerprogramma.

Figuur 1: Koers van het waterschap met de drie hoofdoggaves

We bouwen voort op het participatieproces dat al is ingezet voor het Blauwe Kompas. Het Blauwe Kompas is de nieuwe visie van Waterschap Limburg.

Het participatieproces gaat niet over de concrete inhoudelijke maatregelen binnen deze kernopgaves. De participatie hiervan volgt in de concrete (uitvoerings)projecten.

Centraal in het participatietraject staat de koers van het waterschap en de drie kerntaken van het waterschap. In het WBP wordt bepaald hoe we invulling geven aan deze opgaves. Dit doen we door in het WBP per opgave de doelen te bepalen, aanpak, maatregelen en een koppeling per gebied te maken. Hiervoor halen we actief in de omgeving bij inwoners en georganiseerde stakeholders in dit participatieproces ideeën op.

Met dit participatieproces streven we ernaar om een breed gedragen WBP op te stellen voor de periode 2028-2033.

1.2.1 Plangebied

Het waterbeheerprogramma, en daarmee dit participatieplan gaat over de plannen van het waterschap voor het gehele verzorgingsgebied van het waterschap: de gehele provincie Limburg. Voor beleidsmatige afstemming kijken we ook buiten de provinciegrenzen. Bijvoorbeeld met de buurlanden en omliggende waterschappen. De uiteindelijke uitvoering van het beleid zal zich wel weer beperken tot de provincie Limburg.

1.3 Samen in het gebied

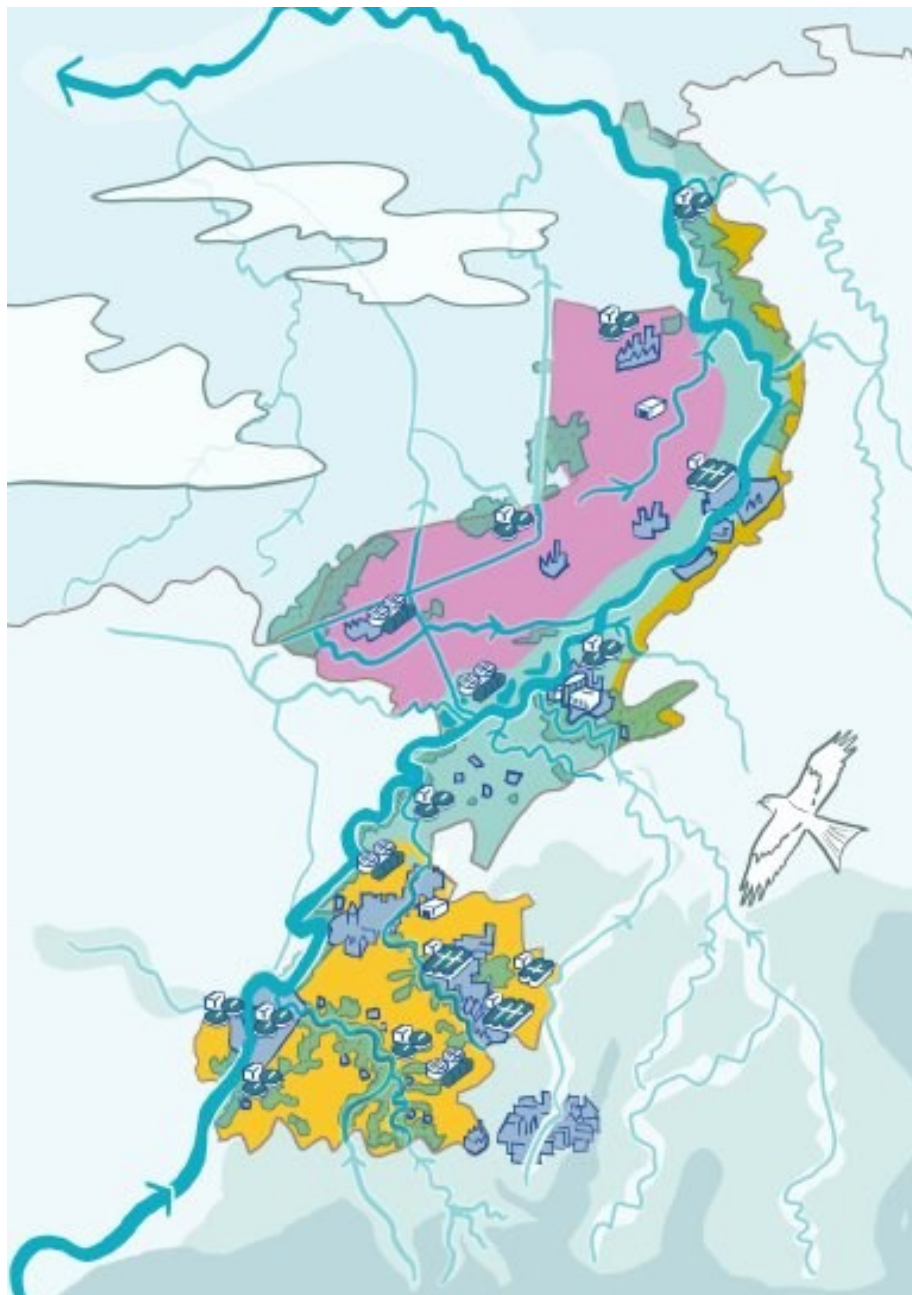
Limburg is een provincie met veel dialecten. Dat is geen toeval: het is een langgerekte provincie, bestuurlijk afgebakend maar landschappelijk sterk verschillend. Limburg snijdt dwars door verschillende landschapstypen heen en bestaat daarmee in de praktijk uit meerdere, duidelijk te onderscheiden gebieden. De opgaves zijn door verschillen in water en bodemsysteem ook verschillend per gebied. Hoe we naar de opgaves kijken en daar invulling aan geven, verschilt dan ook gebied. Daarom richten we participatie in op deze gebieden.

1.3.1 De gebieden

Naast de culturele diversiteit is ook het watersysteem in Limburg uitzonderlijk gevarieerd. Je vindt er löss- en kleigronden, zandgronden, rivierklei en grind, Maasplassen, kwelgebieden en vennen. Elk gebied is uniek en kent zijn eigen kwetsbaarheden en uitdagingen. We onderscheiden in Limburg de volgende gebieden:

1. Laaglandbeken en de Peel
2. Maasduinen tot Meinweg
3. Heuvelland
4. Maasvallei en plassen
5. Bebouwd gebied

Gebied 5, het bebouwd gebied, komt voor in alle andere gebieden. Dit heeft bijzondere aandacht door de soort maatregelen die hier mogelijk zijn. We streven ernaar om vanuit alle gebieden stakeholders te betrekken bij onze plannen. Figuur 2 geeft een overzicht van deze gebieden.

Figuur 2: Limburg ingedeeld in 4 gebieden

2 De betekenis van participatie

De Omgevingswet verstaat onder participatie: ‘het in een vroegtijdig stadium betrekken van inwoners, bedrijven, andere overheden en maatschappelijke organisaties bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit’. Voor het opstellen van het WBP vullen we dit als volgt in.

2.1 Doel

De doelstelling van participatie is te komen tot meer draagvlak en betere besluiten. Het vormgeven van participatie in een vroegtijdig stadium is een manier om tijdig belangen, meningen en creativiteit op tafel te krijgen. Door belanghebbenden vooraf op deze manier te betrekken, proberen we ook deels te voorkomen dat wij achteraf verrast worden over de zienswijzen die ingebracht worden bij de formele ter inzagelegging.

2.2 Kaders en randvoorwaarden

Het WBP is gericht op het beheer van onze waterstaatswerken en de invulling van onze opgaves. Onze taken zijn wettelijk bepaald. De opgaves en de beweging die daarbinnen gemaakt moet worden, zijn onderdeel van de Visie Blauwe Kompas en niet van dit WBP. De participatie voor het WBP gaat over de strategische speerpunten en doelen binnen de opgaves, en de aanpak die daarbij hoort. Dit geldt zowel voor interne als externe participatie. Hierbij werken we met enkele uitgangspunten.

We zijn duidelijk met wat we met de inbreng van de betrokkenen doen.

Na elke fase geven we aan de deelnemers van het participatietraject terug wat de opbrengsten zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een verslag of rapportage. Ook laten we weten op welke manier hun inbreng is verwerkt in het concept-WBP. Met de anonieme online peilingen zullen we terugkoppelen via algemene communicatie.

We beginnen niet op 0. Het huidige waterbeheerprogramma en het participatietraject rondom het visietraject van WL heeft een overzicht gegeven van huidige vraagstukken en opgaves. Het projectteam WBP bestaat uit een kernteam en diverse themahouders, deze themahouders zijn verantwoordelijk voor bepaalde beleidsterreinen en hebben via regulier contact met stakeholders al veel inzicht en afstemming over de opgaves. Op basis hiervan bepalen we de gespreksagenda's met onze stakeholders.

Er is nog ruimte. Participatie heeft alleen zin met een open houding richting de deelnemers in het participatietraject. Dit betekent dat we participatie inzetten op het moment dat er nog echt ruimte is om inbreng mee te nemen en af te wegen. We zullen echt luisteren en ideeën serieus meenemen en afwegen. Vervolgens koppelen we terug wat we met het idee doen.

De organisatie staat open voor input. Doordat we vroegtijdig aan de gang gaan met participatie is er nog ruimte om de input in het schrijfproces mee te nemen.

2.3 Stakeholders en doelgroepen

Om de komen tot een gerichte aanpak, en om onze stakeholders en doelgroep goed in beeld te krijgen, doorlopen we eerst een stakeholderanalyse. Gestructureerd worden dan de relevante stakeholders per gebied in kaart gebracht, getypeerd en geanalyseerd. Dit leidt tot een passende stakeholderstrategie. Afhankelijk van het belang en de invloed bepalen we de rol van elke stakeholder in het proces (zie hoofdstuk 3).

We identificeren in ieder geval de volgende stakeholders en groepen:

- Inwoners van Limburg, zowel individueel als verenigd in belangengroepen
- Publieke partijen en andere overheden (gemeenten, provincie, waterschap, veiligheidsregio)
- Gebiedsbeheerders (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, particuliere terreinbeheerders)
- Gebruikers (agrariërs, industrie, recreatiesector, bewonerscollectieven)
- Belangenorganisaties (natuur- en milieuorganisaties, agrarische organisaties, recreatiepartijen, actiegroepen water)
- Economische actoren (bedrijven, recreatieondernemers)
- Beleidsmakers in aangrenzende gebieden (Buitenlandse partners en aangrenzende waterschappen)
- Overige relevante groepen (burgerinitiatieven, kennisinstellingen, woningcorporaties)

Deze gebiedspartners kunnen op verschillende manieren meedoen aan de totstandkoming van het waterbeheerprogramma. Het is niet mogelijk om iedereen actief te benaderen. In **mei 2026** kan men deelnemen aan een **online raadpleging**. Ook agendeert het waterschap het WBP actief op bijeenkomsten met onze gebiedspartners binnen bestaande overlegstructuren. Ook worden deze zomer gemeenten, andere overheden, maatschappelijk organisaties, belangenorganisaties en andere partners uitgenodigd om in **gebiedssessies** mee te denken over de inhoud van het WBP. Organisaties die niet worden uitgenodigd maar wel betrokken willen zijn kunnen dit laten weten. We bekijken dan welke bijdrage passen en uitvoerbaar is.

Naast de genoemde groepen zien we ook intern meerdere stakeholders bijvoorbeeld afdelingen en teams. Deze worden in diverse interne werksessies meegenomen.

2.4 De aanpak

We werken in dit participatietraject met verschillende rondes die gericht zijn op de verschillende processtappen.

Ronde 0:

Het participatietraject WBP sluit aan op het participatietraject dat al loopt voor visievorming. Want dat is de basis voor verder invulling van de opgaves in het WBP.

Ronde 1: Luisteren & ophalen

In de eerste ronde halen we beelden en meningen op over de invulling van de opgaves en de speerpunten die we in het WBP verder willen uitwerken. De werkvorm wordt nog nader bepaald.

Wanneer: We voorzien deze ronde in maart en april 2026.

Ronde 2: Terugkoppelen & bijsturen

Met de output van ronde 1 gaat het projectteam met interne stakeholders aan de slag met de eerste contouren van het WBP. Dit vormt de input voor ronde 2, waarin de contouren met worden verfijnd. Tegelijkertijd gebruiken we dit eerste concept om ook het grote publiek te raadplegen d.m.v. een online peiling.

Aan de deelnemers uit ronde 1 volgt een terugkoppeling van wat er met hun inbreng is gebeurd.

Wanneer: Mei-Juni-Juli 2026. Indien nodig met nog enkele individuele sessies in september om inhoud door te kunnen nemen en te selecteren.

Ronde 3: Delen & toelichten

Tussen de 2^e en de 3^e ronde wordt het ontwerp WBP opgesteld. Dit is voornamelijk een intern proces waarbij het WBP wordt geschreven. We delen in deze fase dit concept met strategische stakeholders en lichten toe wat we met de ingebrachte punten hebben gedaan.

Er is in deze fase zeer beperkt ruimte voor wijzigingen of nieuwe inbreng. De fase richt zich dus echt op het toelichten van gemaakte keuzes.

Wanneer: November 2026

Hierna wordt het ontwerp WBP ter inzage gelegd en is er de mogelijkheid om via zienswijze te reageren. De zienswijzeperiode zal plaatsvinden in de periode februari-maart 2027.

2.5 Planning participatieproces

Het participatieproces wordt vormgegeven op basis van mijlpalen en geplande besluitvormingsmomenten. De eerste globale planning van het participatieproces is als volgt:

Wat		Wanneer
Publicatie kennisgeving en participatieplan	Mijlpaal	Maart 2026
Participatieronde 1: Luisteren en ophalen	Participatie	Maart – april 2026
Eerste conceptteksten WBP worden aangeleverd	Mijlpaal	Mei 2026
Participatieronde 2: Terugkoppelen en bijsturen	Participatie	Mei-augustus 2026
Start online peiling	Participatie	Mei 2026
Concept Ontwerpversie WBP	Mijlpaal	November 2026
Participatieronde 3: Delen en toelichten	Participatie	September-november 2026
Vaststellen ontwerp-WBP door DB	Mijlpaal/besluitvorming	8 december 2026
Zienswijze periode	Participatie/procedure	februari -april 2027
Vastelling WBP door AB	Mijlpaal	november 2027

3 De vorm van participatie

Participatie kent vele vormen. Op basis van de eerder genoemde stakeholderanalyse kiezen we per stakeholder een specifieke aanpak. Daarbij bepalen we ook de vorm van participatie. In dit hoofdstuk lichten we de gekozen vormen voor dit traject toe.

3.1 Niveaus van participatie

Omdat we niet met alle Limburgers persoonlijk in gesprek kunnen, en niet elke Limburger hetzelfde belang heeft, werken we met verschillende niveaus van participatie voor verschillende groepen stakeholders. We bepalen deze groepen aan de hand van een stakeholderanalyse. Deze stakeholderanalyse maken we met verschillende afdelingen binnen het waterschap en in afstemming met enkele strategische partners.

Afhankelijk van de beïnvloedingsruimte voor belanghebbenden wordt gekozen voor een passend participatieniveau ofwel voor een van de treden van de participatieladder (Zie figuur 3). De trede

(mee)beslissen als uiterste wordt niet gehanteerd. Voor de trede informeren geldt dat deze in principe in combinatie met een van de andere tredes wordt ingezet.

Figuur 3: Participatieladder

Op basis van de mate van belang en invloed zullen we geïnteresseerde stakeholders raadplegen, ons laten adviseren of samen werken aan de inhoud van het WBP (Coproduceren).

3.2 Werkvormen en methodes

Voor het participatietraject werken we volgens de HEEL systematiek en gebruiken we diverse werkvormen om de wensen en visie van diverse partijen op te halen.

Klantwensen systematiek/HEEL systematiek

In een participatietraject helpt de HEEL-aanpak om stap voor stap samen tot goede keuzes te komen:

- je luistert eerst naar wat de diverse stakeholders belangrijk vinden en inbrengen,
- geeft terug wat je hebt gehoord zodat zij weten dat hun inbreng serieus wordt genomen,
- gaat in gesprek over de achterliggende redenen en mogelijke oplossingen, zowel van wat we mee kunnen nemen als wat we niet mee kunnen nemen en
- legt duidelijk vast welke afspraken worden gemaakt, wat wordt meegenomen en hoe het proces verdergaat.

Zo ontstaat een open, begrijpelijk en eerlijk traject waarin mensen echt kunnen meedoen. We knippen dit proces op in meerdere rondes. We werken hierbij met klantwensen. Deze "wensen" halen we uit de gesprekken zodat we hier bij de betreffende stakeholder duidelijk op terug kunnen komen.

Werkvormen

Bestuurlijke bijeenkomsten

Zowel voor ons eigen bestuur als met diverse bestuurlijke partners en bepaalde georganiseerde stakeholders zullen we bestuurlijke bijeenkomsten organiseren. Tijdens deze bijeenkomsten betrekken we stakeholders bij de invulling van de opgaves, thema's en de bijhorende dilemma's. Hiervoor zullen we zowel bestuurlijke bijeenkomsten plannen als bestaande overlegstructuren gebruiken. We doen dit afhankelijk van de behoefte en de uitkomst van de stakeholderanalyse in alle rondes.

Participatieniveau: Co-produceren en raadplegen

Deelname aan bestaande overlegorganen

We zullen de bestaande overlegorganen met onze georganiseerde partners gebruiken door hier onze agenda voor het WBP in te brengen. Afhankelijk van de participatieronde en de ingebrachte punten zullen we deze agenda's bepalen en deze bijeenkomsten waar nodig aanvullen met specifiek georganiseerde bijeenkomsten en individuele gesprekken.

Werksessies - Gesprekken en bijeenkomsten voor georganiseerde stakeholders

Over onderwerpen die in de bestaande overlegstructuren nog niet voldoende aan bod komen, plannen we specifieke overleggen en bijeenkomsten met stakeholdergroepen in.

Participatieniveau: Raadplegen

Individuele gesprekken

Met strategische stakeholders of partijen met grote belangen zullen we individueel in gesprek gaan. Dit is een kwestie van maatwerk en kan ook volgen uit sessies met andere georganiseerde stakeholders en zal gericht zijn op specifieke onderwerpen waar het inzicht verschilt. De exacte vorm of onderwerpen zullen verschillen op basis van eerder ingebrachte onderwerpen en de fase in het participatietraject.

Participatieniveau: Van coproduceren tot Raadplegen

Online raadpleging

Via social media, inwonersnetwerken en onze website zullen we geïnteresseerde inwoners raadplegen via een online peiling. De exacte vorm en invulling zullen worden bepaald naar aanleiding van de inhoud van het WBP. We streven ernaar om de online peiling in mei te laten plaatsvinden.

4 Resultaten en verankering

4.1 Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Het WBP zal worden gepubliceerd in het DSO. Hierdoor zal het WBP voornamelijk digitaal ontsloten worden. Dit vraagt wat van de schrijvers, maar ook voor participanten die conceptteksten meelesen of het ontwerp gaan lezen in de inzageperiode. Het participatieproces zal hierdoor extra aandacht moeten hebben voor de uitleg en toegankelijkheid van stukken.

Om de stukken goed leesbaar en toegankelijk te houden zullen we de (concept)teksten van het WBP voorzien van annotaties. Via deze annotaties is de tekst gelabeld op onderwerp en gebied. Hierdoor kan op de voor stakeholder relevante gebieden en thema's gezocht worden. Belangrijk hierdoor zal er extra aandacht zijn voor uitleg en ondersteuning bij de toegang naar de teksten.

Er zal wel een samenvatting van de betekenis en hoofdlijnen van het WBP komen op de website van het waterschap. Hierbij zullen we ook vertalingen leveren voor partners in het buitenland.

5 Communicatie

5.1 Communicatiestrategie

Het Waterbeheerprogramma geeft invulling aan de beweging die we moeten maken. Het is een soort 'bewijslast' voor dat we het anders gaan doen en laat zien hoe we de komende zes jaar uitvoering gaan geven aan de maatschappelijke wateropgaves. Dit is het vertrekpunt van de communicatie over het WBP: de inhoudelijke beweging en aanpak.

Dat we dit als Waterschap niet alleen kunnen, maar daar samen wat in te doen hebben, maakt dat we aan de voorkant zoveel mogelijk de afstemming zoeken en ons licht opsteken bij relevante

waterpartners. Hoe we dit doen (participatietraject) en wat dit tussentijds oplevert is het tweede deel van de communicatie over het WBP: het proces om tot een aanpak voor de komende 6 jaar te komen.

5.2 Communicatieboodschap

KIJK

In Limburg lopen we tegen grenzen aan. Klimaatverandering, verstedelijking en intensief ruimtegebruik maken duidelijk: als we zo doorgaan – en problemen vooral technisch blijven oplossen – worden problemen groter en verliezen we de regie.

WANT

Niet alles kan meer overal. Daarom moeten we samen koers houden door:

- Anders te kijken
- Eerlijk te kiezen
- Integraal te werken
- Met water en bodem als basis.

DUS

Werken we samen aan een Limburg dat leeft met water.

Waar het voor iedereen veilig, gezond en leefbaar is. Nu én later.

In het Waterbeheerprogramma geven we daar voor de komende 6 jaar handen en voeten aan. Hierin staat wat we willen verbeteren en welke aanpak daarbij hoort. Om tot die aanpak te komen, doorlopen we eerst een zorgvuldig participatietraject met diverse waterpartners.

Deze nu nog ‘algemene’ kernboodschap wordt nog verder op maat per relevante doelgroep uitgewerkt. De stakeholderanalyse geeft hier input voor.

5.3 Communicatiemomenten

In hoofdstuk 3 beschrijven we de vorm en momenten van participatie aan de hand van diverse rondes. Rondom deze rondes organiseren we onze communicatie.

Op de website van het waterschap zal een pagina worden ingericht voor het WBP 2028-2033. Hier is het participatieproces te volgen en de totstandkoming van het WBP.